

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2017/646 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**της 5ης Απριλίου 2017**

για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/378 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 514/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή της διαδικασίας ετήσιας εκκαθάρισης λογαριασμών και την εκτέλεση της εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 514/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, σχετικά με τον καθορισμό γενικών διατάξεων όσον αφορά το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και το μέσο για τη χρηματοδοτική στήριξη της αστυνομικής συνεργασίας, της πρόληψης και καταστολής της εγκληματικότητας και της διαχείρισης κρίσεων ⁽¹⁾ και ιδίως το άρθρο 47 παράγραφος 6.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στην πρώτη ετήσια εκκαθάριση των λογαριασμών που διεξήχθη σύμφωνα με το άρθρο 1 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/378 της Επιτροπής ⁽²⁾ τονίστηκε η ανάγκη να αποσαφηνιστεί η κατάσταση των ετήσιων ποσών της προχρηματοδότησης που δεν αφαιρούνται πλήρως από τους ετήσιους λογαριασμούς που υποβλήθηκαν.
- (2) Είναι αναγκαίο να καθορισθούν οι λεπτομέρειες της εκτέλεσης της εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση και ιδίως οι κανόνες σχετικά με τα κριτήρια καθορισμού του επιπέδου της δημοσιονομικής διόρθωσης που μπορεί να εφαρμόσει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 514/2014, μετά την περάτωση της εν λόγω διαδικασίας.
- (3) Για να εξασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου και η ισοτίμη μεταχείριση όλων των κρατών μελών, είναι σημαντικό να διευκρινιστούν τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των ελλείψεων στην αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, να οριστούν τα κύρια είδη των ελλείψεων αυτών και να καθοριστούν τα κριτήρια για τον καθορισμό του επιπέδου της δημοσιονομικής διόρθωσης.
- (4) Συνεπώς, θα πρέπει να τροποποιηθεί ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2015/378.
- (5) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής «Ταμείων Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, και Εσωτερικής Ασφάλειας»,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2015/378 τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 1 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 6 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«6. Όταν το ποσό που έγινε δεκτό από την Επιτροπή στην απόφαση για την εκκαθάριση των ετήσιων λογαριασμών για το οικονομικό έτος N είναι χαμηλότερο από το ετήσιο ποσό της προχρηματοδότησης για το οικονομικό έτος N, αυτό το ποσό συμψηφίζεται με το πρώτο. Τυχόν μη καταβληθέντα ποσά προχρηματοδοτήσεων τακτοποιούνται στο πλαίσιο μεταγενέστερων εκκαθαρίσεων.

Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται επίσης στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ένα κράτος μέλος υποβάλλει ετήσιους λογαριασμούς στους οποίους δεν αναφέρεται καμία πληρωμή.»

β) η παράγραφος 7 διαγράφεται.

⁽¹⁾ ΕΕ L 150 της 20.5.2014, σ. 112.

⁽²⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2015/378 της Επιτροπής, της 2ας Μαρτίου 2015, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 514/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή της διαδικασίας ετήσιας εκκαθάρισης λογαριασμών και την εκτέλεση της εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση (ΕΕ L 64 της 7.3.2015, σ. 30).

2) Παρεμβάλλονται τα εξής άρθρα:

«Άρθρο 3α

Κριτήρια προσδιορισμού ελλείψεων στην αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου

1. Η Επιτροπή βασίζει την αξιολόγηση της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου στα αποτελέσματα όλων των διαθέσιμων λογιστικών ελέγχων που διεξάγονται από τα κράτη μέλη, τις υπηρεσίες της Επιτροπής και το Ελεγκτικό Συνέδριο, στα αποτελέσματα των ερευνών που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία καταπολέμησης της απάτης ή σε κάθε άλλη πληροφορία σχετικά με τη συμμόρφωση με τα κριτήρια ορισμού που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1042/2014 (*).

Η αξιολόγηση της Επιτροπής καλύπτει το περιβάλλον εσωτερικού ελέγχου του εθνικού προγράμματος, τις διαχειριστικές και ελεγκτικές δραστηριότητες της αρμόδιας αρχής, καθώς και τις δραστηριότητες λογιστικών και λοιπών ελέγχων της ελεγκτικής αρχής και βασίζεται στην επαλήθευση της συμμόρφωσης με τις βασικές απαιτήσεις που καθορίζονται στον πίνακα 1 του παραρτήματος.

2. Η συμμόρφωση προς τις βασικές απαιτήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 σύμφωνα με τις κατηγορίες που ορίζονται στον πίνακα 2 του παραρτήματος χρησιμεύει για την αξιολόγηση της αποτελεσματικής λειτουργίας κάθε αρμόδιας αρχής και για να συναχθεί συνολικό συμπέρασμα σχετικά με το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου. Τυχόν ελαφρυντικές ή επιβαρυντικές περιστάσεις λαμβάνονται υπόψη στο συνολικό συμπέρασμα σχετικά με το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου.

3. Όταν εκτιμάται ότι κάποια από τις βασικές απαιτήσεις 2, 4, 5, 8, 11, 12 ή 14 του πίνακα 1 του παραρτήματος, ή δύο ή περισσότερες από τις άλλες βασικές απαιτήσεις του πίνακα αυτού εμπίπτουν στις κατηγορίες 3 ή 4 που ορίζονται στον πίνακα 2 του παραρτήματος, αυτό θα πρέπει να θεωρείται ως σοβαρή έλλειψη στην αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.

Άρθρο 3β

Κριτήρια για την εφαρμογή και τον καθορισμό του επιπέδου των δημοσιονομικών διορθώσεων

1. Η Επιτροπή εφαρμόζει δημοσιονομικές διορθώσεις όταν εντοπίζει μία ή περισσότερες μεμονωμένες ή συστημικές παρατυπίες ή μία ή περισσότερες ελλείψεις στην αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου (“ανεπάρκειες του συστήματος”).

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ως “παρατυπία” νοείται κάθε παράβαση του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου ή κάθε παράβαση των εθνικών κανόνων που προκύπτει από πράξη ή παράλειψη του δικαιούχου ή των δικαιούχων με πραγματικό ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα να ζημιωθεί ο γενικός προϋπολογισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω καταλογισμού σε αυτόν αδικαιολόγητης δαπάνης.

Το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης καθορίζεται κατά περίπτωση όποτε είναι δυνατόν και ισούται με το ακριβές ποσό της δαπάνης που καταλογίστηκε αδικαιολόγητα στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης.

Στις περιπτώσεις που η Επιτροπή διαπιστώνει παρατυπίες σε αντιπροσωπευτικό δείγμα δαπανών στο σύνολο ή μέρος του εθνικού προγράμματος, αλλά δεν κρίνεται αποδοτικό από οικονομική άποψη να επαληθευτεί η κανονικότητα των λοιπών δαπανών, η διόρθωση μπορεί να προσδιοριστεί με παρέκταση των αποτελεσμάτων της εξέτασης του δείγματος στον υπόλοιπο πληθυσμό από τον οποίο προέρχεται το δείγμα

Αν η Επιτροπή διαπιστώσει συστημικές παρατυπίες ή ανεπάρκειες του συστήματος, αλλά δεν είναι δυνατόν, ακόμη και με παρέκταση, να υπολογιστεί η διόρθωση με ακρίβεια, η κατ' αποκοπή δημοσιονομική διόρθωση εφαρμόζεται στις δαπάνες που έχουν δηλωθεί για το μέρος του επηρεαζόμενου συστήματος, σύμφωνα με τα ενδεικτικά κριτήρια και τις κλίμακες που ορίζονται στις παραγράφους 2 και 3.

Κατ' αποκοπήν διορθώσεις μπορούν να γίνουν επίσης όσον αφορά μεμονωμένες παρατυπίες.

2. Κατά τον καθορισμό του επιπέδου της κατ' αποκοπή διόρθωσης λαμβάνονται υπόψη οι ακόλουθοι παράγοντες:

- α) ο βαθμός σοβαρότητας της παρατυπίας ή της ανεπάρκειας του συστήματος σε σχέση με το συνολικό σύστημα ή μέρος αυτού ή σε σχέση με το είδος των δαπανών που δηλώθηκαν·
- β) ο βαθμός του κινδύνου ζημίας στον οποία έχει εκτεθεί ο ενωσιακός προϋπολογισμός λόγω της παρατυπίας ή της ανεπάρκειας του συστήματος·

- γ) ο βαθμός στον οποίο οι δαπάνες εκτίθενται στον κίνδυνο απάτης λόγω της παρατυπίας ή της ανεπάρκειας του συστήματος·
- δ) τυχόν ελαφρυντικές ή επιβαρυντικές περιστάσεις.
3. Το ύψος της διόρθωσης καθορίζεται ως εξής:
- α) αν η παρατυπία/οι παρατυπίες ή η ανεπάρκεια/οι ανεπάρκειες του συστήματος είναι τόσο θεμελιώδεις, συχνές ή εκτεταμένες, ώστε να συνιστούν πλήρη αστοχία του συστήματος, η οποία θέτει σε κίνδυνο τη νομιμότητα και την κανονικότητα του συνόλου των σχετικών δαπανών, εφαρμόζεται κατ' αποκοπή διόρθωση 100 %·
- β) αν η παρατυπία/οι παρατυπίες ή η ανεπάρκεια/οι ανεπάρκειες του συστήματος είναι τόσο συχνές και εκτεταμένες, ώστε να συνιστούν εξαιρετικά σοβαρή αστοχία του συστήματος, η οποία θέτει σε κίνδυνο τη νομιμότητα και την κανονικότητα πολύ υψηλού ποσοστού των σχετικών δαπανών, εφαρμόζεται κατ' αποκοπή διόρθωση 25 %·
- γ) αν η παρατυπία/οι παρατυπίες ή η ανεπάρκεια/οι ανεπάρκειες του συστήματος οφείλονται στο γεγονός ότι το σύστημα λειτουργεί μερικώς, ελλιπώς ή σπάνια, ώστε να θέτει σε κίνδυνο τη νομιμότητα και την κανονικότητα υψηλού ποσοστού των σχετικών δαπανών, εφαρμόζεται κατ' αποκοπή διόρθωση 10 %·
- δ) αν η παρατυπία/οι παρατυπίες ή η ανεπάρκεια/οι ανεπάρκειες του συστήματος οφείλονται στο γεγονός ότι το σύστημα δεν λειτουργεί με συνέπεια, ώστε να θέτει σε κίνδυνο τη νομιμότητα και την κανονικότητα σημαντικού ποσοστού των σχετικών δαπανών, εφαρμόζεται κατ' αποκοπή διόρθωση 5 %.

Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, το ποσοστό αυτό μπορεί να μειωθεί σε 2 % εάν η φύση και η σοβαρότητα της παρατυπίας ή της ανεπάρκειας του συστήματος δεν θεωρούνται ότι δικαιολογούν συντελεστή διόρθωσης 5 %.

4. Όταν, λόγω του ότι οι αρμόδιες αρχές δεν έλαβαν κατάλληλα διορθωτικά μέτρα μετά την εφαρμογή δημοσιονομικής διόρθωσης σε οικονομικό έτος, η ίδια παρατυπία/παρατυπίες ή η ίδια ανεπάρκεια/ανεπάρκειες εντοπίζονται σε επόμενο οικονομικό έτος, το ποσοστό της κατ' αποκοπή διόρθωσης μπορεί, λόγω της συνέχισης της παρατυπίας/παρατυπιών ή ανεπάρκειας/ανεπαρκειών, να αυξηθεί σε επίπεδο που δεν υπερβαίνει το επόμενο επίπεδο της κλίμακας που ορίζεται στην παράγραφο 3.

(*) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1042/2014 της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 2014, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 514/2014 όσον αφορά τον ορισμό και τις αρμοδιότητες διαχείρισης και ελέγχου των υπεύθυνων αρχών και όσον αφορά το καθεστώς και τις υποχρεώσεις των ελεγκτικών αρχών (ΕΕ L 289 της 3.10.2014, σ. 3).».

3) Προστίθεται νέο παράρτημα, όπως καθορίζεται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Βρυξέλλες, 5 Απριλίου 2017.

Για την Επιτροπή
Ο Πρόεδρος
Jean-Claude JUNCKER

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Βασικές απαιτήσεις για τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου και την ταξινόμησή τους σε σχέση με την αποτελεσματική λειτουργία τους

[όπως αναφέρονται στο άρθρο 3α του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/378]

Πίνακας 1

Βασικές απαιτήσεις

	Βασικές απαιτήσεις των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου	Αρμόδιοι φορείς/αρχές	Πεδίο
1	Επαρκής περιγραφή και διαχωρισμός καθηκόντων και επαρκή συστήματα αναφοράς πληροφοριών και παρακολούθησης, όταν η αρμόδια αρχή αναθέτει την εκτέλεση καθηκόντων σε άλλο φορέα.	Υπεύθυνη αρχή/ Εξουσιοδοτημένη αρχή	Εσωτερικό περιβάλλον
2	Κατάλληλη επιλογή των έργων.	Υπεύθυνη αρχή/ Εξουσιοδοτημένη αρχή	Δραστηριότητες ελέγχου
3	Επαρκείς πληροφορίες στους δικαιούχους, δυνητικούς δικαιούχους και το κοινό	Υπεύθυνη αρχή/ Εξουσιοδοτημένη αρχή	Εσωτερική ενημέρωση και επικοινωνία
4	Επαρκείς έλεγχοι	Υπεύθυνη αρχή/ Εξουσιοδοτημένη αρχή	Δραστηριότητες ελέγχου
5	Αποτελεσματικά συστήματα και διαδικασίες για τη διασφάλιση της τήρησης όλων των εγγράφων σχετικά με τις δαπάνες και τους ελέγχους, ώστε να εξασφαλίζεται επαρκής διαδρομή ελέγχου.	Υπεύθυνη αρχή/ Εξουσιοδοτημένη αρχή	Δραστηριότητες ελέγχου
6	Αξιόπιστα πληροφορικά συστήματα για την τήρηση λογιστικών, την αποθήκευση και διαβίβαση δημοσιονομικών δεδομένων και δεδομένων για τους δείκτες, την παρακολούθηση και την αναφορά πληροφοριών	Υπεύθυνη αρχή/ Εξουσιοδοτημένη αρχή	Δραστηριότητες ελέγχου/ Εσωτερική ενημέρωση και επικοινωνία
7	Αποτελεσματική εφαρμογή των διαδικασιών για την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση παρατυπιών συμπεριλαμβανομένων αναλογικών μέτρων καταπολέμησης της απάτης	Υπεύθυνη αρχή/ Εξουσιοδοτημένη αρχή	Δραστηριότητες ελέγχου
8	Κατάλληλες διαδικασίες για την κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών, της διαχειριστικής δήλωσης και της ετήσιας σύνοψης των τελικών λογιστικών και άλλων ελέγχων που διενεργήθηκαν	Υπεύθυνη αρχή/ Εξουσιοδοτημένη αρχή	Δραστηριότητες ελέγχου
9	Κατάλληλος και πλήρης λογαριασμός για τα ανακτήσιμα, τα ανακτηθέντα και τα ακυρωθέντα ποσά	Υπεύθυνη αρχή/ Εξουσιοδοτημένη αρχή	Δραστηριότητες ελέγχου
10	Επαρκής περιγραφή και διαχωρισμός καθηκόντων, λειτουργική ανεξαρτησία από την υπεύθυνη αρχή και κατάλληλα συστήματα, ώστε να διασφαλίζεται ότι κάθε άλλος φορέας που διενεργεί ελέγχους διαθέτει την αναγκαία λειτουργική ανεξαρτησία και λαμβάνει υπόψη τα διεθνή αποδεκτά πρότυπα λογιστικού ελέγχου.	Αρχή Ελέγχου	Εσωτερικό περιβάλλον

	Βασικές απαιτήσεις των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου	Αρμόδιοι φορείς/αρχές	Πεδίο
11	Επαρκείς έλεγχοι των συστημάτων	Αρχή Ελέγχου	Δραστηριότητες ελέγχου
12	Επαρκείς λογιστικοί έλεγχοι των δαπανών	Αρχή Ελέγχου	Δραστηριότητες ελέγχου
13	Επαρκείς λογιστικοί έλεγχοι λογαριασμών	Αρχή Ελέγχου	Δραστηριότητες ελέγχου
14	Επαρκείς διαδικασίες για την παροχή αξιόπιστης λογιστικής γνώμης και εκθέσεων ελέγχου	Αρχή Ελέγχου	Δραστηριότητες ελέγχου

Πίνακας 2

Ταξινόμηση των βασικών απαιτήσεων για τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου σε σχέση με τη λειτουργία τους

Κατηγορία 1	Λειτουργεί καλά. Δεν απαιτείται καμία βελτίωση ή απαιτούνται μικρές μόνο βελτιώσεις.
Κατηγορία 2	Λειτουργεί. Απαιτούνται ορισμένες βελτιώσεις.
Κατηγορία 3	Λειτουργεί μερικώς. Απαιτούνται ουσιαστικές βελτιώσεις.
Κατηγορία 4	Ουσιαστικά δεν λειτουργεί.»